

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΕΡΩΤΟΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ο ΠΑΠΑΣ ΠΟΥ ΤΟΥΡΚΕΨΕ

Τὸ μῖσος πέντε γενεῶν. Οἱ Πάσχοι καὶ οἱ Ζῶτοι. Ἐπάνω στὰ Ἡπειρωτικὰ βουνά. Μία δραματικὴ σκηνὴ στὸ πανηγύρι τοῦ Ἀη-Θανάση. Ὁ Γιάννος καὶ ἡ Κατέρω. Τρεῖς ντυφενιές πίσω ἀπὸ ἓνα βάτο. Ἀπὸ τὸ πετραχήλι στὸ σαρίκι! Ἕνας σεισμός, καὶ τὸ βάραθρο ἀνοίγεται. Τὸ ἱστορικὸ «Ἀλῶνι τοῦ Παπᾶ». Ὁ ἐπιλογὸς τῆς τραγωδίας.

Ἐκεῖνος πού πλέει κοντὰ στὶς Ἡπειρωτικὲς ἀκτὲς, προτοῦ γυρίσει τὸ Χειμέριον ἀρκωτήριον, βλέπει ψηλότερα ἀπὸ τὸ χωριὸ Ἀρπιτσα, μιά μεγάλη στρογγυλὴ τρούπα, ἡ ὁποία ἀπὸ μακριὰ φαίνεται σάν μεγάλος μαυρὸς δίσκος. Ἀν πάη κανεὶς πολὺ κοντὰ, βλέπει ὅτι εἶναι ἕνα φοβερὸ βάραθρο, ἀπὸ ἔξωθεν πού ἔξαιπτον τὴ φαντασία καὶ κάνουν τὸν ἀλλοῖο λαὸ νὰ πιστεῖν ὅτι εἶναι μέρη πού φέρουν στὸν Ἀδῆ. Οἱ γεωλόγοι, διζοῖ μας καὶ ξένοι, ἔγραψαν ὅτι τὸ βάραθρο τοῦτο ἐσηματίσθηκε ἀπὸ «καθίστην» τοῦ ἐδάφους, ἔξαιτίας δυνατοῦ σεισμοῦ—φαινόμενο ὃχι σπάνιο στὴν Ἡπειρο. Οἱ ντόπιοι ὀνομάζουν τὸ βάραθρο «τὸ ὁ Παπᾶ τ' ἄλῶνι», γιὰτὶ σύμφωνα μὲ μιά παλιὰ παράδοση, τοῦτο ἀνήκει σ' ἓναν ἱερεᾶ πού γέννησε ἥρωα οἰκαγενειακῆς τραγωδίας. Καὶ ἰδοὺ πῶς :

Βρισκόμαστε στὸ 1719. Τὰ δύο χωριά Ἀρίλλα καὶ Ἀρπιτσα εἶναι στὴν ἴδια περιφέρεια καὶ κατοικοῦνται ἀπὸ ἀνθρώπους ἐγκαταζοῦς καὶ γενναίους. Στὴν Ἀρίλλα ὡρῆχε μιά πολυμελὴς καὶ δυνατὴ οἰκογένεια, οἱ Πάσχοι, ἡ ὁποία, κατὰ τὰ Ἡπειρωτικὰ ἔθιμα, ἀνεγνώριζε ἀρχηγὸ τοῦς τὸ γεροντότερο καὶ αὐτὸς ἦταν ὁ Παπαγιώργης Πάσχος, ἱερεὺς ἐνάρετος, μὲ λίγα βέρβαια γράμματα, ἀλλὰ μὲ μεγάλη πείρα στὸ Τυτικὸ τῆς Ἐκκλησίας, τῇ ὁποίᾳ εἶχε ἀποκτήσει κοντὰ σ' ἓνα θεῖο του ἱερομόναχο πού τοῦ ἔμαθε ἀνάγνωσι καὶ γραφή.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ Παπαγιώργη κρατοῦσε παλιὰ ἔθρα μὲ μιά ἄλλη οἰκογένεια τοῦ χωριοῦ, τοὺς Ζωταίους. Πρὸ ἐβδόμηκοντα ἔτων ἕνας πρὸς πάλιν θεὸς τοῦ Παπαγιώργη, εἶχε σκοτώσει τὸν πάππο τὸν Ζωταῖον, τὴν ὥρα πού ἀλῶνιζε, ἀπὸ μιά κτηματικὴ διαφορά. Φαίνεται ὅμως τὸ φόνος ἐκεῖνο ἀκολούθησαν ἄλλοι, διότι ἀπὸ τὴν πολυἀριθμὴ οἰκογένεια τὸν Ζωταῖον διεσώθηκαν δύο μόνον ἀδελφοὶ οἱ ὁποῖοι ὅμως ἐπαντρήθηκαν καὶ ἀξιώθηκαν ν' ἀποκτήσουν μιά ντυζούνα παιδιὰ ὃ καθένας. Ἀνάμεσα σὲ τούτους ροιμαλῶς ἀδελφοὺς καὶ ἐξαδέφους, μιά μόνη κόρη ὑπῆρχε, ἡ Δικατερίνη, ἡ ὁποία τῇ λέγανε χαϊδευτικά, ἡ Κατέρω! Ἐνῶ ὅμως ἡ οἰκογένεια τὸν ἀδελφὸν Ζωταῖον ἐπολλυπλασιαζόντο, οἱ ἀπόγονοι τὸν Πάσχον δὲν ἔβλεπαν πολλὰ παιδιὰ. Αὐτὸς ὁ Παπαγιώργης ἔνα μόνον γυιὸ ἀπέκτησε, τὸ Γιάννο, κατὰ πέντε μόνον ἔτη μεγαλύτερο τῆς Ζωτοπούλας. Τοῦτο βλέποντας ὁ Παπαγιώργης ἐκατάλαβε ὅτι γογγίζοντα ἡ δυὸ ἀντίμαχες οἰκογένειες θὰ μπαίνανε στὰ αἵματα! ἐκάλεσε λοιπὸν σὲ συμβούλιο τοὺς μέχρι τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς ἐξαδέλφους τὸν καὶ θεῖον καὶ συνέστησε σὲ ὅλους νὰ μετοικήσουν στὴν Ἀρπιτσα, τὸ νέο χωριὸ. Τοῦτο καὶ ἔγινε, πρὸς μεγάλη χαρὰ τὸν Ζωταῖον, πού ἔμεναν ἔτσι πρῶτοι καὶ καλύτεροι στὸ χωριὸ τοῦ.

Ὁ Γιάννος, ὁ γυιὸς τοῦ Παπαγιώργη Πάσχον, σάν μονογενὴς πού ἦταν, ἀνατρεφότανε μὲ πολλὰ χάδια καὶ ἔγινε σωστὸ ἀγρίμι. Ὁ παπᾶς τὸν εἶχε προσηρμένο γιὰ τὸ ἱερατικὸ στάδιον καὶ τὸν ἔπαινε μαζί του στὶς λειτουργίες. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐμπόδιζε τὸ ζωηρότατο νῆο νὰ ζήνῃ ὅλων τὸν εἰδὼν τὶς τρέλλες. Λημέριαζε στοὺς λόγγους γιὰ λαγούς καὶ ἀγριογούρουνα, ἀνέβαινε στὰ βουνά, ἔκανε τὰ λεγόμενα στὴν Ἡπειρο ζορμαλίζια — δηλαδὴ καλληκαριές. Στους εἰκοσι χρόνους τὸν ἦταν τὸ ὡμορφότερο, γενναϊότερο, δυνατώτερο παλληκάρι τῆς περιοχῆς. Σύμφωνα μὲ τὰ Ἡπειρωτικὰ ἔθιμα τοῦ καιροῦ ἐκεῖνον, ὁ Γιάννος Πάσχος ἐπήγινε στὰ πανηγύρια καὶ λάβαινε μέρος, στὸ πῆδημα, στὸ λιθάρι, στὸ πάλημα, στὸ τρέξιμο, στὸ χορὸ. Καὶ πάντα ἔβγαινε νικητῆς. Ὁ Γιάννος Πάσχος θυμῶς ἀρχαῖον : Ἕλληνα ἀθλητῆ. Οἱ χωριανοὶ ἀστετυόμενοι ἔλεγον σὲν πατέρα του :

— Παπᾶ μου, ὁ Γιάννος δὲν κάνει γιὰ παπᾶς. Μὰ ὁ Παπαγιώργης ἀνταντῶσε :

— Ἡ περιστάσεις τοῦ Γένους μας εἶναι τόσο δύσκολες, ὥστε τέτοιοι παπᾶδες χρειάζονται.

Τὸ πρῶτὸ τῆς 2ας Μαΐου μακριὰ σειρὰ ἀπὸ προσκυνητὰς ἐβάδιζε στὸ ξωκκλήρι τοῦ προστάτου τῆς Ἡπειροῦ Ἀγίου Ἀθανασίου. Ἦταν ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἀγίου, ἡμέρα μεγάλη καὶ ἐπίσημη. Ἀρπιτωῖδες καὶ Ἀρπιλλιώτες ἔμαζοντο κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα τῆς ἐκκλησιᾶς, μὲ τοὺς ἱερεῖς τὸν ἐπὶ κεφαλῇ, μὲ τὰ συβλισμένα ἀρνία τους, μὲ τὰ τάματα, μὲ τὰ βιολιά. Τὸ μεγάλο πανηγύρι τῆς χρονιάς!... Μεταξὺ τὸν πανηγυριστῶν ἦταν καὶ οἱ Ζῶτοι, πού ἔφεραν γιὰ πρῶτὴ φορὰ στὸν Ἀη Θανάση τὴν πεντάμορφη τοσοῦτα τους, τὴν Κατέρω, δεκαπέντε χρονῶν τότε, περικυκλωμένη ἀπὸ δεκαεφτά ἀδερφοῦς, ἑδέρφια, νῆα καὶ χειροδύναμα. Καὶ πίσω ἐρχόντουσαν οἱ γέροντες γονεῖς καὶ οἱ θεοὶ τῆς...

Ὁ Γιάννος, μετὰ τὴν ἀπόλυσι τῆς λειτουργίας ἐπέρασε ἀπὸ τὸ

μέρος πού τὸ εἶχαν στρώσει οἱ Ζῶτοι. Τοὺς εἶδε νὰ πῆνουν τ' ἀρνία τους καὶ ἄκουσε τοὺς νέους πού ἔρχονταν μὲ τὰ τρομπόνια στὸ σημάδι. Εἶδε ὅμως καὶ τὴν Κατέρω καὶ ἔμενε ἐκθαμβὸς ἀπὸ τὴν ἀγγελικὴν ὁμορφίαν της. Καὶ ὅταν ἡ Ζωτοπούλα σήκωσε τ' ἀθήρα τῆς ματῖα καὶ τὸν ἐνοίταξε, ὁ Γιάννος Πάσχος ἐνοίωσε ἓνα σεισμὸ στὴν καρδιά του. Μὰ δὲ μπορούσε νὰ μείνῃ οὔτε στιγμὴ περισσώτερο ἐκεῖ, κοντὰ στοὺς προγονικοὺς του ἐχθροὺς καὶ ἐξακολουθεῖ ἀναστενάζοντας τὸ δρόμο του. Ἦταν θανάσιμα ἐρωτευμένος.

Ξαναγύρισαν στὸ χωριὸ! Ὁ Γιάννος δὲ μπορούσε νὰ βοῇ ἡσυχία. Κάθε μέρα κατέβαινε στὴν Ἀρίλλα, μὰ δὲν εὐτύχησε ν' ἀνταμώσῃ τὴν Κατέρω. Στὴ φαντασία του ἐσηματίετο ἄπειρα σχέδια καὶ τελείωνε μὲ τὴν ἰδέα νὰ τὴν κλέψῃ καὶ νὰ τὴν στεφανώσῃ. Ἀλλὰ πῶς, ἀφοῦ ἡ κοπέλα ἐφρουρεῖτο ἀπὸ δεκαεφτά δράζοντες :

Πέρασε ἕνας χρόνος. Ξανάρεθε ὁ Μᾶς καὶ ἡ φύση στολίστηκε μὲ τὰ μάγια της. Ἦρθε καὶ ἡ γιορτὴ τοῦ Ἀη Θανάση. Ἡ καρδιά τοῦ Γιάννου χτυποῦσε μὲ λαχτήρα. Ἐ, σήμερα βέρβαια θὰ ξανάβλεπε τὴν ἀγαπημένην του. Καὶ νὰ πού φανίχανε, ἀπὸ μακριὰ οἱ Ζῶτοι, ἀρματοῦμενοι, καὶ ἔχοντες στὴ μέση τὴν ὁμορφὴ Κατέρω! Ἀφοῦ προσκυνήσανε στὴν ἐκκλησίᾳ οἱ Ζῶτοι καὶ ἐπαύσανε τ' ἀφιερωμάτια τους, ἔβγιναν καὶ ἐπῆγαν στὸ μέρος ὅπου κατισκινῶνταν κάθε χρόνῳ γιὰτὶ, μὲ ὅλη τὴν χριστιανικὴ τὸν εὐλάβειαν, ἐθεώρουν ἁμαρτία ν' ἀκούσουν τὴν λειτουργίαν ἀπὸ τὸν Παπαγιώργη Πάσχο, τὸν προγονικὸν τοῦς ἐχθρὸ! Τὸ στρώσανε λοιπὸν κάτω ἀπὸ τὰ ἔλατα, ψήσανε τ' ἀρνία, λάνισαν τὰ χοχορέτσια καὶ κάθησαν σταυροπόδι, νὰ φάνε καὶ νὰ πιῇ. Ἡ γυναίκες τοὺς εἶχαν κάνει ὅλες τίς ἐτοιμασίες τοῦ τραπέζιου...

Στὸ μεταξὺ ὅμως τί ἔκανε ὁ Γιάννος; Αὐτὸς ὁ δραστηριὸς ταῖνός του μὲς στὸ δίσκος, σάν κολασμένη ψυχὴ. Ὁ ἥρωας τοῦ σπάρανε τὰ σωθικά. Στὸ τέλος πῆρε μιά τολμὴ ἀποφασί καὶ τὴν ἔβαλε ἄμεσως σὲ πρᾶξι. Σάν τὸ φλοιομένο ψάρι, χωρὶς νὰ βλέπῃ μπροστά του, τραβᾶ καὶ πηγαίνει στὸ μέρος πού τρώγανε οἱ προγονικοὶ τὸν ἐχθρὸ. Οἱ Ζῶτοι μόλις τὸν εἶδαν ταράχθηκαν. Οἱ γέροι πάψανε νὰ τρώγαν καὶ κοίταξαν κατάπληκτοι. Οἱ νέοι πεταχθήσανε ὀρθοί : «—Τί ζητᾶς ἐδῶ;»

Καὶ ὁ ἐρωτευμένος Γιάννος, μὲ συζητημένη φωνή, τοὺς μίλησε ἔτσι :

— Γιὰτὶ νὰ ὑπάρχῃ διχόνοια μεταξὺ μας; Τί ἔχουμε νὰ μοιράσουμε; Ἀν σᾶς χορσταῖνε αἷμα, μᾶς χορσταῖνε καὶ σῆς. Γιὰτὶ νὰ μὴ συμφιλιοθῶμε, σάν χριστιανοὶ πού εἵμαστε; Νά, ἐγώ, ἐγὼ ἦρθα μόνος μου στὰ γέμα σας, καὶ μπορεῖτε νὰ μὲ κάνετε ὅτι θέλετε. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέω νὰ συμφιλιοθῶμε, καὶ ὅταν σᾶς τὸ λέω ἐγώ, εἶνε σάν νὰ τ' ἀκούτε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ πατέρα μου καὶ ὅλων τὸν Πάσχον...

Στὴν ἀπροσδόκητὴ αὐτὴ πρότασι, οἱ Ζῶτοι ἐκοίταζαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο σιωπηλοί. Ὁ γεροντότερος ἔβαλε τὸ λόγο καὶ ἀφοῦ ἐπῆρσαν τὸ Γιάννο γιὰ τὰ ἐγγενεῖνά του αἰσθήματα, εἶπε :

— Παιδί μου, ἐμεῖς, δὲν ἔχουμε καμμιά δυσκολία. Φθάνει νὰ θέλουμε εὐκρινεῖς τὴ συμφιλίαν καὶ οἱ συγγενεῖς σου.

Τότε ὁ Γιάννος, ἀρπάζοντας τὸ χεῖρ τοῦ Ζωτοῦ, τὸ φίλησε μὲ σεβασμὸ καὶ ἔφυγε τρεχάτος.

Τὸ βράδυ τῆς ἐπομένης τοῦ πατέρα του, ὁ ποῖος ἔμενε ἐμβρόντιος :

— Πῶς ἐτόλμησες νὰ κάνῃς ἓνα τέτοιο πράμα, τοῦ εἶπε. Δὲν ξέρεις ὅτι μὲ τοὺς Ζωτοὺς μᾶς χωρίζουν αἵματα πέντε γενεῶν; Ἡ πράξις σου εἶναι βέρβαια καλὴ καὶ τὴν ἐπιδιοκμαζῶ, γιὰτὶ σάν ἱερεὺς τοῦ Ὑψίστου ἔχω καθήκον νὰ συγχωρῶ καὶ τοὺς πῶς θανάσιμους ἐχθροὺς μου. Ἀλλὰ ἡ συμφιλίαν δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἀπὸ μένα. Θὰ μιλῶς τοὺς συγγενεῖς μας καὶ πιστεύω νὰ τοὺς καταφέρω... Ὅσο γιὰ τὸ γάμο σου μὲ τὴν Ζωτοπούλα, καὶ σ' αὐτὸ δὲν ἔχω ἀντίρρηση, μόνον πού δὲν ξέρω ἂν σοῦ τὴ δώσουν, γιὰτὶ καθὼς ἔμαθα, τὴν ἔχουν ἀρραβωνιάσει μὲ τὸ γυιὸ τοῦ Κίτσου Θώμου ἀπὸ τῇ Γράβα.

Μόλις ὁ Γιάννος ἄκουσε ὅτι ἡ Κατέρω ἦταν ἀρραβωνιασμένη, ἐκτρίνισε καὶ ὀρκίστηκε ὅτι ποτε δὲ θ' ἀφήσῃ νὰ τοῦ τὴν πάρῃ ἄλλως... Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Παπαγιώργης συνεκρότησε μεγάλου εἰκογενεακοῦ συμβούλιον, μίλησε θερμὰ ἐναντίαν τῆς προγονικῆς τῶν ἐχθρῶς καὶ τοὺς ἔπεισε νὰ συμφιλιοθῶν μὲ τοὺς Ζωταίους. Τὴν ἀπόφασιν αὐτὴ ἐτρέφε νὰ τὴν ἀνακοινώσῃ ὁ Γιάννος, τρελλὸς ἀπὸ τὴν χαρὰ του. Ἐπειτα γυναικίλησε τὸ χεῖρ τοῦ γέρο Ζωτοῦ καὶ τοῦ ζήτησε τὴν κόρη του γυναίκα. Ὁ Ζῶτος τ' ἄκουσε ὅλα μὲ προσοχὴ δὲν ἔδωσε καμμιά ὀριστικὴ ἀπάντησι στὸν αἰσθηματικὸν νέο καὶ περιορίσθη μόνον νὰ τοῦ συστήσῃ φρονιμάδα καὶ ὑπομονή γιὰτὶ τὰ

ζητήματα αυτά είνε σοβαρά και δέν λύνονται εύκολα».

Τό βράδυ, ο γέρο Ζώτος έμάζεψε τούς γιούς και άνηψιούς του και τούς άνεζοίνωσε την επιθυμία του Γιάννου νά πάρη γυναίκα την Κατέρω. Στο άκουσμα αυτό, όλοι έταράχθηκαν. «—Πώς μπορεί νά γίνη αυτό; είπαν. Έμεις την Κατέρω την έχουμε άρραβωνιάσει από την κοινία άκόμη, σύμφωνα μέ τά έθιμα του τόπου, μέ τόν γιό του Κίτσου Θώμου!...»

«Αν και ή πρόταση του Γιάννου και ή άπόφαση των Ζώτων έκρατήθηκαν μυστικές, έν τούτοις άκούστηκαν μερικά μονομυρίασματά στο χωριό. Η όπόθεσις έπαιρνε άσχημο δρόμο. «Έβγαίνε τόνια του χωριστού».

Και όταν κάποιος είπε στον Παπαγιώργη: «Τί έμαθα, παπά; ξήτησες τη Ζωτοπούλα γιά τόν Γιάννο και σου την άρνηθήκανε;» ο παπάς θύμωσε και άπάντησε μέ ύπερηφάνεια ότι «ο γιός του μπορεί νά πάρη γυναίκα πολύ καλύτερη από τη θυγατέρα του Ζώτου». Η άπάντησις έγινε γνωστή και τούς έξαγρίωσε όλους, πρό πάντων τόν τρίτον άδελφό της Κατέρας, έναν καζότροπο άνθρωπο, ο όποιος έτρεφε άποτροφή γιά τόν Γιάννο.

Τό πρωί, ένώ ο Γιάννος Πάσχος κατέβαινε άμέσινος από την Άρρίλλα, άκούστηκαν τρείς ντουφεκιές πίσω από ένα πυκνό βάτο. Ο νέος έπεσε νεκρός! Μετά μία ώρα ένας χωρικός, σταλμένος από τούς Ζώτους, πήγε και βρήκε τόν Παπαγιώργη.

— Παπά, τού είπε, μέ στείλανε οι Ζωταίοι, νά σου πω νά πäs νά πάρης τόν γιό σου, γιά νά τού δώσης γυναίκα καλύτερη από την Κατέρω!...

Ο παπάς άκουσε τόν φοβερό μαντάτο χωρίς νά χύση δάκρυ. Μά ο πόνος έβραζε μέσα του, πειό δυνατός από κάθε θρήνο. Φόρεσε τόν πετραχήλι και είπε:

— Πάω νά θάψω τόν γιό μου και έπειτα λογαριαζόμαστε μέ τούς Ζωταίους και μέ όλους τούς χριστιανούς!..

Μετά την κηδείαν ο Παπαγιώργης έγινε άφαντος από τόν χωριό χωρίς νά ξέρη κανείς πού έπληγε...

Δέν είχε περάσει μήνας, όταν οι κάτοικοι της Άρπιτσας είδαν

μακριά, άλλοι γιά τόν Καστριό κι άλλοι γιά την Άγνιά. Οι Βαϊράμηδες ήμας έμαθαν την φυγή των Ζωταίων, βάλανε φωτιά στά σπίτια τους και τάκαψαν. Ύστερα κατέλαβαν και τά κτήματά τους και έτσι εκδιζιμήκανε γιά τόν φόνο του Γιάννου πού τόν ελάτρευαν όλοι...

Ο έξιπλαμισμός του Παπαγιώργη (πού πήρε τόνια Ταχιο άγιάς Βαϊράμης) παρέσυρε σιγά-σιγά σχεδόν όλους τούς κατοίκους της Άρπιτσας, οι όποιοι μάλιστα κατήγγησαν οι φανακώτερογοι Μουσουλμάνοι της Ήλειρου. Άξαφνα συνέβη τόν άκόλουθο γεγονός: Την τεσσαρακοστή άκριβώς ήμέρα από την έπιστροφή του στην Άρπιτσα, ο Ταχιο άγιάς έπληξε στό άλώνι του, όπου από τόν πρωί οι δούλοι του άλώνιζαν τόν σιτάρι της χρονιάς. Εκεί, ένώ ο άθλιος έξιμότης έβροίξε τί πιστι δύο χριστιανών άλωνιστών, έξαφνα φοβερό τράνταγμα τού εδάφους έτρεψε όλους εις φυγήν. Φωνές και άλαλαγμοί άκούγονται από παντού. Ο Ταχιο άγιάς, κάτωχρος από τόν φόβο του, έμεινε σάν καρφωμένος στη θέση του. Δευτέρως σεισμός, δυνατοτέρως από τόν πρώτο, και ή γή βουλιάζει, παίρνοντας στην άβυσσο όλους τούς άλωνιστάς μέ τόν Ταχιο Άγιά, εκτός των δύο χριστιανών οι όποιοι βροχόνότυσαν πολύ μακριά και εσώθησαν ως εκ θαύματος. Από την έποχή εκείνη (έτος 1731) τόν βάραθρον όνομάζεται τού «Παπά τ' άλώνι» και έτσι είνε γνωστό ως σήμερα.

✱

Η ΥΨΗΛΟΤΕΡΗ ΣΚΑΛΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Βρίσκεται στην Κίνα και χρησιμεύει γιά ν' άνεβούνε στό ιερό όρος του Ταϊσάν. Η σκάλα έχει 6.000 σκαλοπάτια και ύψος 2.810 μέτρων!

Οι Κινέζοι την άνεβαίνουν—περνώντας πρώτα από μία μεγάλη άρχαία πύλη άφιερωμένη στον Κομφούζιο—μία φορά την έβδομάδα, σύμφωνα μέ τούς ιερούς κανόνες της Θρησκείας τους.

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ—ΑΣΤΕΙΑ

Ένας Μασσαλιώτης έπληξε στό διάσημο ζωγράφο Ίζαμπέτ γιά νά τού πάρη μία μινιατούρα γιά την ταμπάκερά του. Ήθελε τόν πορτραίτο τού σκυλιού του.

— Είνε ένα έξοχο ζωό, είπε. Τό αγαπώ πάρα πολύ. Πόσο θά στοιχίσω ή εικόνα του;

Ο ζωγράφος έζήτησε δέκα λίρες και ο Μασσαλιώτης τού της έδωσε. Έπειτα από δύο βδομάδες ξαναγύρισε στό ζωγράφο. Η μινιατούρα ήταν έτοιμη.

— Είνε θαυμάσιο, είπε εύχαριστήμένος στον Ίζαμπέτ. Τό τσίχμα τού, τόν βλέμμα του... Είνε τόν ίδιο όλοζώντανο. Άλλ' αυτό τόν σκυλί έχει μία ιδιοτροπία πού τόν χαλατηρίζει. Δέν θέλει νά τόν κοιτάξω κανείς. Μόλις τόν ρίξης ένα βλέμμα φεύγει άμέσως και πάει στη φωλιά του. Θά ήθελα λοιπόν νά βρείη τόν τρόπο νά ραίνεται στην εικόνα αυτή ή ιδιοτροπία του. Δέν είνε δυνατόν νά ζωγραφίσω τή φωλιά του;

— Γίνεται μία χαρά, είπε ο Ίζαμπέτ. Μόνο πού θά στοιχίσω άκριβότερα.

— Πόσα;

— Δεκαπέντε λίρες.

Ο Μασσαλιώτης της έδωσε και ξαναγύρισε σέ λίγες ήμέρες. Έζήτησε την μινιατούρα, αλλά δέν είδε παρά μόνον ζωγραφισμένη μία ζούπτη πού μπορούσε νά χρησιμοποιηθή γιά καταψύγιο σκυλιού.

— Πού είνε τόν σκυλί; είπε μέ έκπληξη. Δέν τόν βλέπω.

— Πώς νά τόν ίδιτε, κύριε, είπε ο Ίζαμπέτ. Την άλλη φορά τόν έκνιτάξαμε μαζί τόσο πολύ ώστε σηκώθηκε και μπήκε στη φωλιά του και δέν έννοει νά βγί. Δέν τόν ήπατε μόνος σας πώς έχει αυτή την ιδιοτροπία;

Ο Μορϋ ό διάσημος χειρουργός τού Νοσοκομείου των Παρισίων τού 18ου αιώνος εκλήθη μία μέρα στό παλάτι γιά νά θεραπεύη μία πληγή πού είχε στό πόδι του ο Λουδοβίκος 15ος από κάποιον ζυγνή.

— Έλτίξω, είπε ο βασιλεύς, ότι θά μέ μεταχειρισθήτε διαφορετικά παρά τούς φτωχούς άρρώστους τού νοσοκομείου.

— Μεγαλειότατε, αισθάνομαι βαθειά λύπη γιατί είμαι ύποχρεωμένος νά είπω στη μεγαλειότητά σας ότι μου είνε αδύνατον νά κίωμο αυτό πού επιθυμείτε.

— Γιατί;

— Γιατί μεταχειρίζομαι όλους τούς άρρώστους τού νοσοκομείου ως βασιλείς.

Στην παθολογική κλινική.

Παρουσιάσθη πρό τού καθηγητού, διασήμου ιατροϋ των νοσημάτων των σχετικών προς τ' αναπνευστικά όργανα ένας άρρωστος πού ύπέφερε φοβερά από τόν λαϊμό του και πού ματαιώς είχε μεταχειρισθή όλα τά θεραπειυτικά μέσα.

— Ποιό είνε τόν επάγγελμά σας; έρώτησε ο περίφημος παθολόγος.

— Μουσικός, κύριε καθηγητά. Όργανοπαίκτης.

Τότε ο καθηγητής έγύρισε προς τούς φοιτητάς πού ήσαν γύρω του και δέν άφηναν νά χαθή ούτε μία λέξις τού μεγάλου διδασκάλου και είπε μέ την επίσημη φωνή του.

— Θυμηθήτε, κύριοι, αυτό πού σας έχω ειρή ήδη. Η μακριά έξισχισις αυτού τού επαγγέλματος πού κρατεί εις διαρκή έντασιν τά αναπνευστικά όργανα, προκαλεί άλλοτε άσθμα, άλλοτε λαρυγγίτιδα, άλλοτε άρρώστεια των άναπνευστικών.

Και γυρίζοντας προς τόν άρρωστο τόν έρώτησε:

— Και τί όργανο παίζετε, φίλε μου;

— Μαντολίνο, κύριε καθηγητά!...

✱

9.100.000.000

Έννέα δισεκατομμύρια και εκατό έκατομμύρια!

Ο τεράστιος αυτός αριθμός δέν έχει καμιά σχέση μέ τά χρήματα, όπως ίσως νά ύποτεθή εκ πρώτης όψεως! Δείχνει απλούστατα πόσα κύτταρα έχει ο άνθρωπίνος εγκέφαλος σέ ώριμο ήλικία. Ο άπολογισμός αυτός των κυττάρων τού εγκέφαλου μας είνε ο θετικώτερος εκ όσων έγιναν έως τώρα, όφειλεται δέ στην διάσημη άμερικανίδα ιατρός την μίς Τζένν Θόμσον, ή όποία εγράφηκε βασιλεύσα σέ άλλους προγενέστερους ύπολογισμούς τού περίφημου Γερμανού ψυχιάτρου κ. Χάμερμπεργ.